

Scientem errare peccatum est. Nam ignorantibus nonnunquam solet ignosci. Igitur negare non potes, scire te in urbe Roma primo Cathedram Episcopalem esse collatam: in qua sederit omnium Apostolorum caput Petrus. Sed audiamus Innocentium primum ^a de consuetudine scribentem, qua ducti Præfules Africae

^a Ex Rescripto
Innoc. P. ad
Concil. Milevit.

ni Romanam sedem de rebus omnibus alicujus momenti consulerent, ab ea que responsa expectarent. Neque enim, inquit scribens ad Patres Concilii Milevitani, hoc vestram credo latere prudentiam, qui id etiam actione firmastis, scientes, quod per omnes provincias de Apostolico fonte potentibus responsa semper emanent. Presertim quoties fidei ratio ventilatur, arbitror omnes fratres & Coëpiscopos nostros, non nisi ad Petrum, id est, sui nominis & honoris authorem, referre debere, velut nunc retulit vestra dilectio, quod per totum mundum possit Ecclesias omnibus in commune prodeesse. Audiamus & Patres Concilii Milevitani ^b, id honoris sub

^b Ex Rescripto
Concil. Mile-
vit. ad Innoc.

jectionisque Innocentio deferentes, cum post condemnationem Pelagii in Oriente, de excommunicatione Cælestii ejus discipuli actum est in Africa.

Hæc insinuantes Apostolico pectori tuo, non opus habemus multa dicere, & tantam impietatem verbis exaggerare, cum proculdubio te ita permovereant, ut ab eis corrigendis, ne latius serpant, multosque contaminent, vel potius interimant, dum sub nomine Christi à gratia Christi penitus alienant, omnino dissimulare non possis. Et infra. Sed arbitramur, adjuvante misericordia Domini Dei nostri Jesu Christi, qui te & regere consulentem, & orantem exaudire dignatur, authoritati Sanctitatis tuae de Sanctarum Scripturarum autoritate depromptæ, facilius eos, qui tam perversa & perniciosa sentiunt esse cœsuros: ut de correctione potius eorum congratulemur, quam contristemur interitu.

Pontificem Romanum ut cæterorum Antistitum Principem colebat suspiciebatque Divus Augustinus ^c, cum de Cæciliano Carthaginensi injustè deposito, hæc ait: Erat etiam Carthago transmarinis vicina regionibus, & fama celeberrima nobilis: unde non mediocris utique authoritatis habebat Episcopum, qui posset non curare conspirantem multitudinem inimicorum, cum se videret & Romanæ Ecclesiæ, in qua semper Apostolicæ Cathedræ viguit principatus, & cæteris terris, unde Euangelium ad ipsam Africam venit, per communicatorias literas esse conjunctum, ubi paratus esset causam suam dicere. Nec minus notatum dignum est, quod addit alia Epistola ^d ad Cælestium, de Antonio Fussalensi, circa sententias à Roma f Aug. Ep. 162.

f Aug. Ep. 261.

manæ sede in appellationibus Africanis datas. Existat exemplo, ipsa sede Apostolica judicante, vel aliorum judicata firmante, quosdam pro culpis quibusdam, nec Episcopali spoliatos honore, nec relictos omnimodis impunitos, &c. Sed nec quidquam decernere voluerunt, inconsulto Siricio Papa, & Simpliciano Mediolanensi tanquam ipsi proximè in Conciliis assidenti, Episcopi Concilii tertii Carthaginensis ^e, de parvulis qui apud Donatistas baptizati, postea salubri proposito ad Ecclesiam Dei convertebantur, num parentum error illos deberet impedire, quo minus promoverentur sacri altaris ministri. Unde nulli dubium esse potest, quin præcis sæculis Africa subjecta fuerit Romanæ sedi, & ex Patriarchatu Occidentis.

Scio equidem prohibitum esse à Patribus ¹ Concilii Milevitani II. ne Clerici inferiores ad Romanam sedem appellarent, hocce Decreto ^f: Item placuit, f Concl. Milevit. ut Presbyteri, Diaconi, vel cæteri inferiores Clerici, in causis quas habuerint, si de vit. Can. 22. judicij Episcoporum suorum questi fuerint, vicini Episcopi eos audiant: & inter eos quicquid est finiant exhibiti ab eis ex consensu Episcoporum suorum. Quod si & ab eis provocandum putaverint, non provocent nisi ad Africana Concilia, vel ad Primates provincialium suarum. Ad transmarina autem, qui putaverit appellandum, à nullo intra Africam ad communionem suscipiat. Scio & eamdem mentem fuisse Patrum ² Concilii Carthaginensis sexti celebrati tempore Zosimi, Bonifacii, & Cælestini

NOTÆ LUCAE HOLSTENII.

¹ Concilii Milevit. &c.] Est Concilii Carthaginensis sub Aurelio Episcopo anno 418. habitu, catione 28.

² Concl. Carth. vi. celebrati tempore Zosimi, Bonifacii, & Cælestini] sunt diversa Concilia.